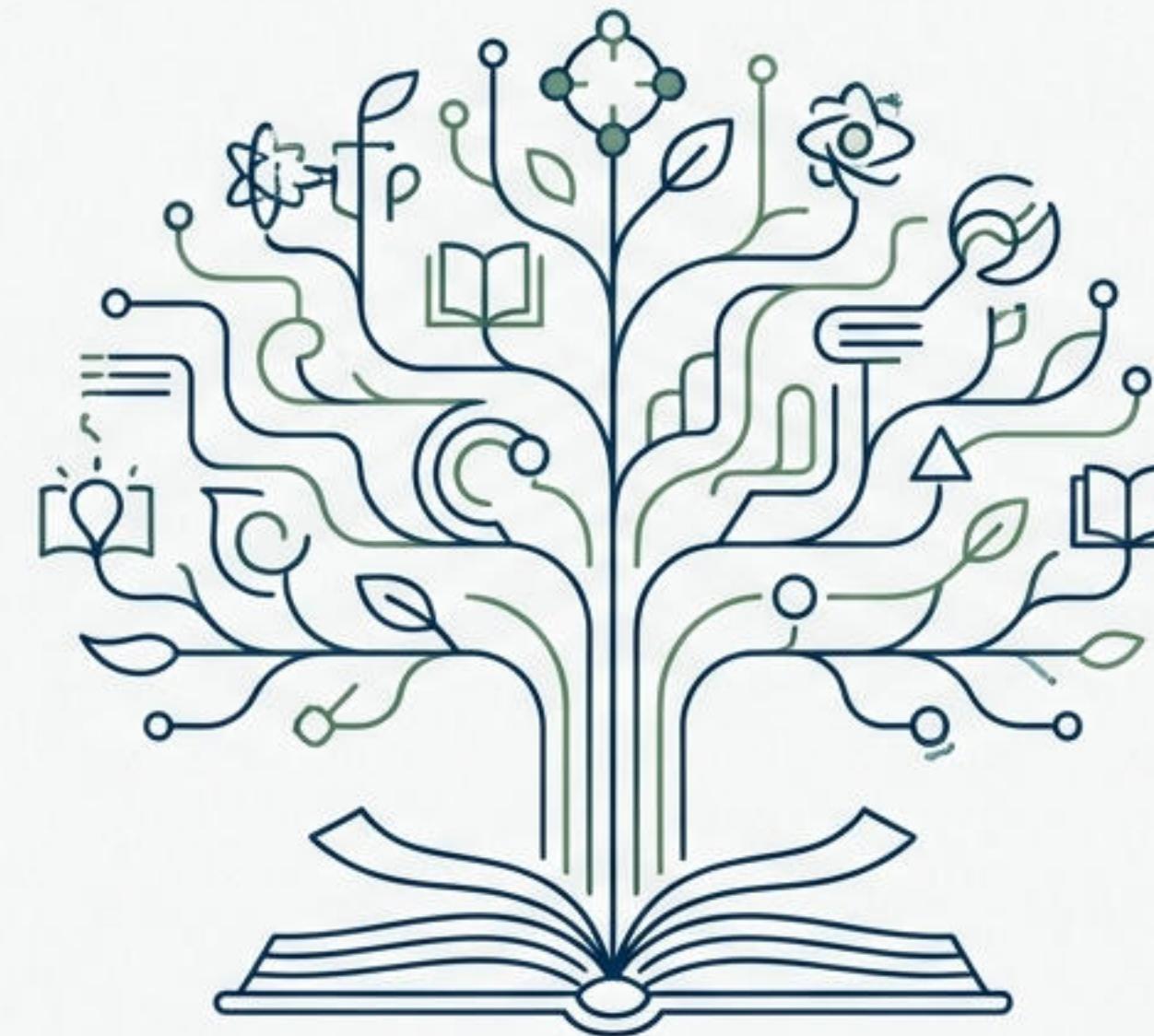


# Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

## Οδηγός Μελέτης & Εξετάσεων



---

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΥΛΗΣ & ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗΣ

## Οργάνωση (Structure)

Προβλέπει τον τρόπο ενεργοποίησης, τη θέση και την αποστολή των συντελεστών.  
Στηρίζεται στον αντικειμενικό σκοπό.

Η μία προϋποθέτει  
την ύπαρξη της άλλης

## Διοίκηση (Action)

Ενεργοποιεί το οργανωτικό σχήμα και δραστηριοποιεί τους συντελεστές με στόχο την αποτελεσματικότητα.

## Τρεις Προσεγγίσεις (Three Approaches)

### Δικαική & Νομολογιακή

Ερμηνεία δομών βάσει νομικών κειμένων/θεσμών

### Διαχειρισιολογική

Εφαρμογή τεχνικών για ορθολογική οργάνωση και αποτελεσματικότητα

### Κοινωνιολογική

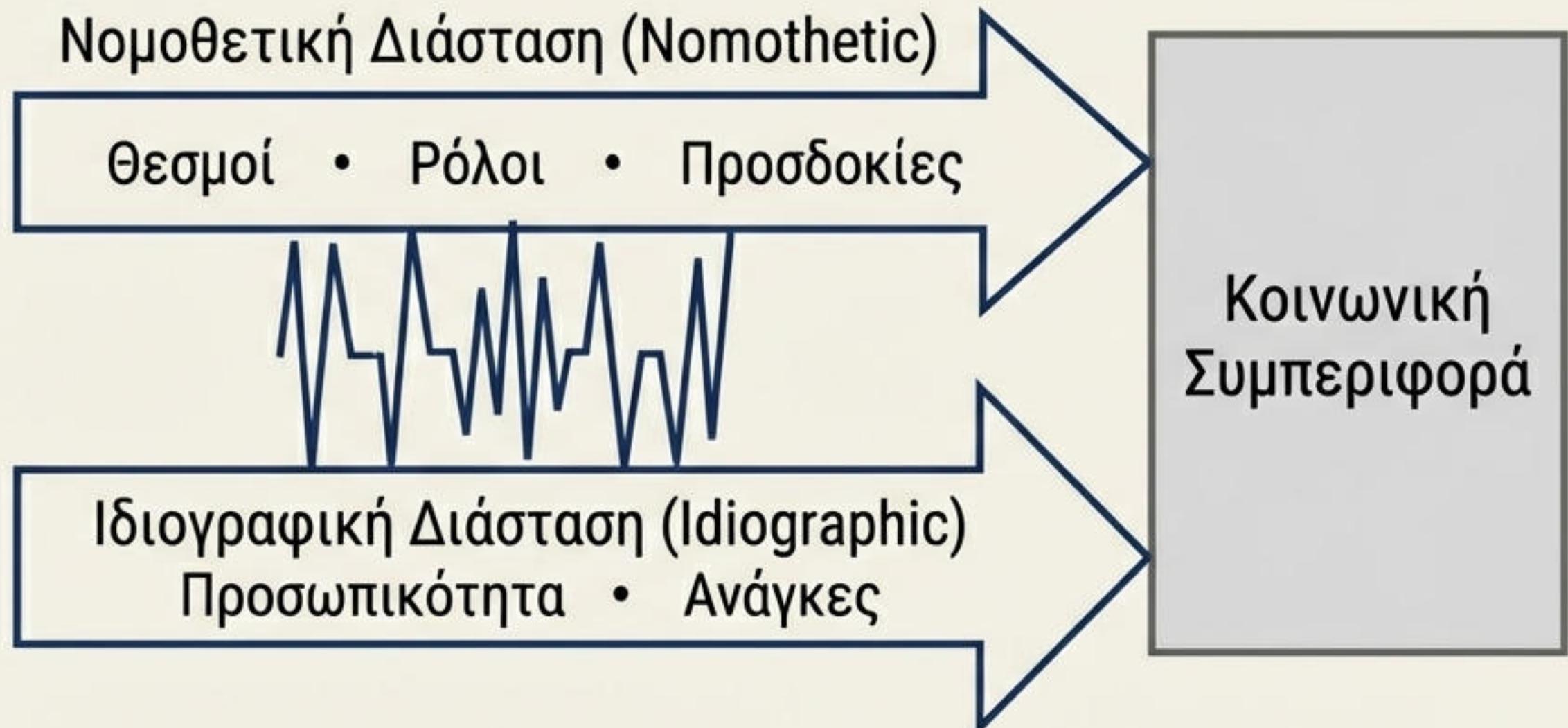
Ερμηνεία του διοικητικού φαινομένου στην ολότητά του

# Το Σχολείο ως Οργανισμός & Κοινωνικό Σύστημα

## Τα 5 Συνθετικά Στοιχεία

1. **Ανθρώπινος Παράγοντας**  
(Εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς)
2. **Κοινοί Σκοποί**  
(Γνώση, δεξιότητες)
3. **Οργανωτική Δομή**  
(Ιεραρχία, ρόλοι)
4. **Σύστημα Εξουσίας**  
(Διευθυντές, Σύμβουλοι)
5. **Τρόπος Επικοινωνίας**  
(Εσωτερική/Εξωτερική)

## Μοντέλο Getzels & Guba (1957)



# Ο Εκπαιδευτικός: Ενδυνάμωση & Εκπαίδευση

## Ενδυνάμωση (Empowerment)

### A. Εσωτερική

- Νόμοι & Εγκύκλιοι
- Τυπική οργάνωση
- Ανεπίσημες ομάδες

### B. Εξωτερική

- Ανοικτό σύστημα (αλληλεπίδραση)
- Σύλλογοι γονέων & Τοπική αυτοδιοίκηση
- Πνεύμα κοινότητας & Κοινωνικές αξίες

## Μέθοδοι Εκπαίδευσης (Training Methods)

### A. Εντός Εργασίας (On-the-job)

- Coaching & Mentoring
- Εναλλαγή θέσεων
- Συμμετοχή σε επιτροπές

### B. Εκτός Εργασίας (Off-the-job)

- Σεμινάρια
- Μελέτες περιπτώσεων (Case studies)
- Παιχνίδια ρόλων & Προσομοιώσεις

# Ο Οργανισμός που Μαθαίνει

**Ορισμός:** Ένας οργανισμός που διευκολύνει τη μάθηση όλων των μελών και μεταβάλλει διαρκώς τον εαυτό του.



## Εμπόδια (Barriers)

Γραφειοκρατία • Ανταγωνισμός • Κουλτούρα • Αντίσταση στην αλλαγή

# Συναισθηματική Νοημοσύνη & Στυλ Ηγεσίας

## Μοντέλο Goleman



## Τύποι Ηγεσίας & Κλίμα

### Αρνητικό Κλίμα

- Καταπιεστικός (Υπακοή)
- Καθοδηγητής (Ασφυξία)

### Θετικό Κλίμα

- Οραματιστής (Κινητοποιεί)
- Ανθρωπιστής (Δεσμοί)
- Δημοκράτης (Συναίνεση)
- Σύμβουλος (Ανάπτυξη)

# Διαδικασία Αξιολόγησης Απόδοσης

Προϋποθέσεις (Pre-conditions)

Κουλτούρα αποδοχής • Εργασιακή δικαιοσύνη • Αντικειμενικότητα

## 1. Κριτήρια Απόδοσης

Συμπεριφορά,  
αποτελέσματα

## 2. Πρότυπα Απόδοσης

Μετρήσιμα,  
ρεαλιστικά

## 3. Αξιολόγηση

Σύγκριση με  
πρότυπα

## 4.

## Ενημέρωση (Feedback)

Από τον  
προϊστάμενο

## 5.

## Διορθωτικές Ενέργειες

Παρεμβάσεις

# Εκπαιδευτική Αξιολόγηση: Ορισμός & Είδη

**Ορισμός:** Συστηματική διαδικασία εκτίμησης με βάση προκαθορισμένα κριτήρια.  
**Σκοπός:** Βελτίωση, Λογοδότηση, Ανάπτυξη.

## Ως προς το Εύρος

- Συνολική
- Μερική

## Ως προς τον Φορέα

- Εσωτερική  
(Αυτοαξιολόγηση)
- Εξωτερική  
(Επιθεωρητές)

## Ως προς τον Χρόνο/Στόχο

- Προκαταρτική (Πριν)
- **Διαμορφωτική** (Κατά τη διάρκεια - Βελτίωση)
- **Απολογιστική** (Τέλος - Κρίση)

# Μοντέλα & Πλαίσια Αξιολόγησης

## Παγκόσμια Μοντέλα

- **Κεντρικού Ελέγχου**  
(π.χ. Αγγλία)
- **Υποστηρικτικό**  
(Πλησίον του σχολείου)
- **Βάσει του Σχολείου**  
(School-based, π.χ.  
Φινλανδία)

## Πλαίσιο Charlotte Danielson

1. Προγραμματισμός &  
Προετοιμασία
2. Περιβάλλον Τάξης
3. Διδασκαλία
4. Επαγγελματικά  
Καθήκοντα

## Η Διαμάχη (Debate)

- **Υπέρμαχοι:**  
Αποτελεσματικότητα,  
κίνητρα.
- **Πολέμιοι:**  
Ανακρίβεια,  
ανταγωνισμός,  
φόβος.

# Μοντέλα Διοίκησης Αλλαγής

## Kurt Lewin (3 Στάδια)



Αποπαγιοποίηση  
(Unfreezing)



Μετακίνηση  
(Changing)



Επαναπαγιοποίηση  
(Refreezing)

## General Electric (7 Βήματα)

Ηγέτης → Ανάγκη → Όραμα → Δέσμευση → Γλοποίηση → Έλεγχος → Συστήματα

## Michael Fullan (3 Φάσεις)

Εισαγωγή → Εφαρμογή →      → Εσωτερίκευση (Κουλτούρα)

# Αντίσταση στην Αλλαγή & Στρατηγικές Αντιμετώπισης

## 1. Διευκόλυνση & Στήριξη



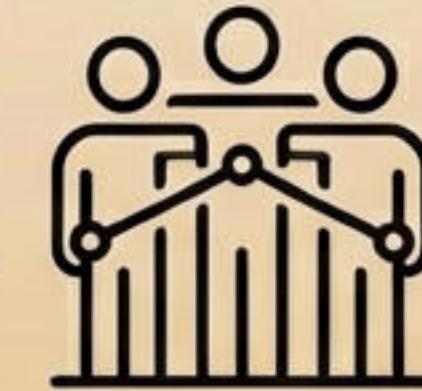
Επιμόρφωση,  
καθοδήγηση,  
εξασφάλιση υλικών.

## 2. Διαπραγμάτευση



Ευελιξία, παροχή  
κινήτρων, συμφωνία.

## 3. Κατάλληλη Διαχείριση



Εμπλοκή όλων στον  
σχεδιασμό, συνεχής  
πληροφόρηση.

# Θεωρίες Παρακίνησης I: Περιεχομένου

## Frederick Herzberg: Θεωρία Δύο Παραγόντων



## David McClelland: Θεωρία των Αναγκών



# Θεωρίες Παρακίνησης II: Διαδικασίας

## Douglas McGregor

- **Θεωρία X:** Ο άνθρωπος αποφεύγει την εργασία -> Ανάγκη ελέγχου.
- **Θεωρία Y:** Η εργασία είναι φυσική -> Αυτοέλεγχος/Δημιουργικότητα.



## J.S. Adams (Equity)

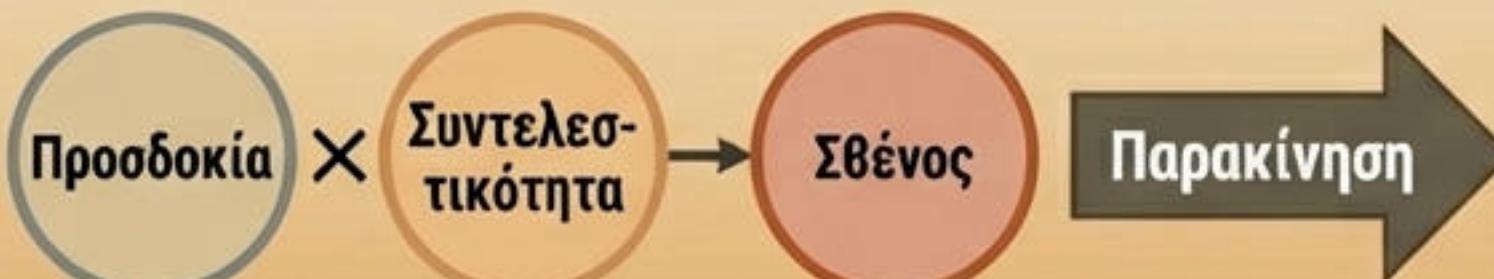
- Σύγκριση Εισροών/Εκροών με άλλους.
- Αίσθημα αδικίας = Μείωση απόδοσης.



## Victor Vroom (Expectancy)

Παρακίνηση = Προσδοκία × Συντελεστικότητα × Σθένος

Αν ένας παράγοντας είναι μηδέν, η παρακίνηση είναι μηδέν.

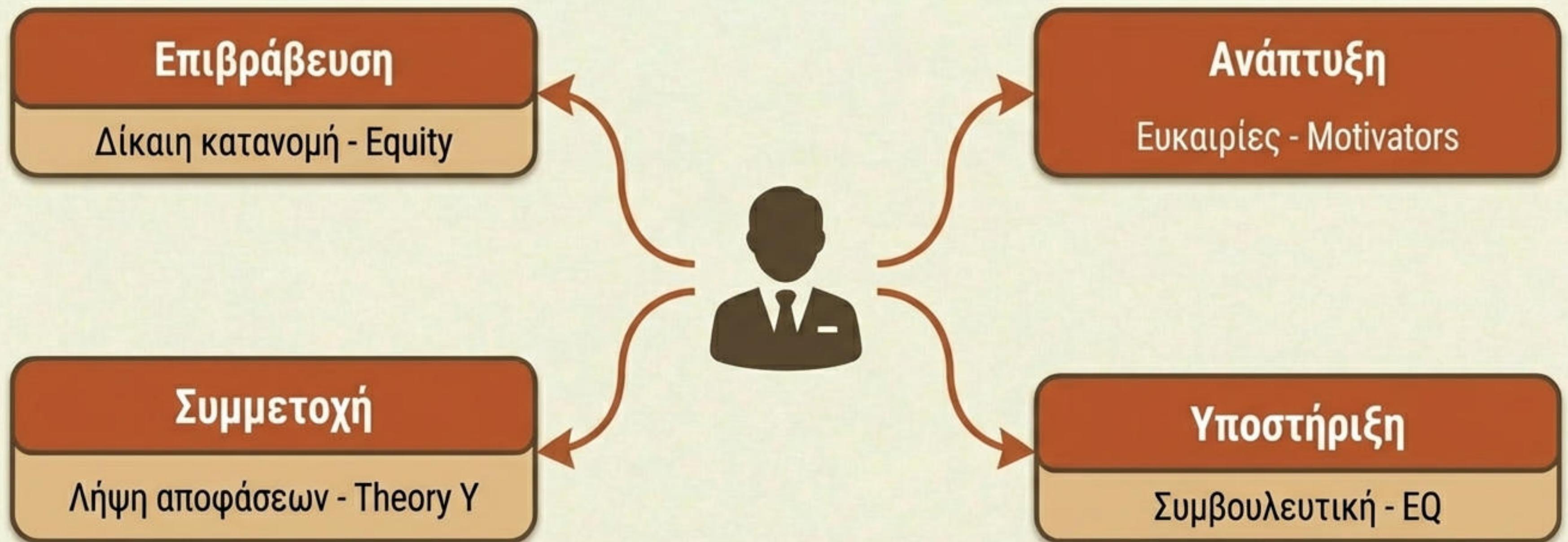


## Locke & Latham (Goal Setting)

- **S.M.A.R.T. Goals:**  
Specific, Measurable,  
Achievable,  
Realistic,  
Time-specific.



# Ο Ρόλος της Ηγεσίας στην Παρακίνηση



**Καθήκον του Ηγέτη:** Όραμα • Προσωπικό Παράδειγμα • Θετικό Κλίμα

## Σύνοψη & Ερωτήσεις Κρίσεως

- Ποια η διαφορά μεταξύ 'Νομοθετικής' και 'Ιδιογραφικής' διάστασης (Getzels & Guba);
- Αναφέρετε τις 5 αρχές του Senge για τον Οργανισμό που Μαθαίνει.
- Συγκρίνετε τη Διαμορφωτική με την Απολογιστική αξιολόγηση.
- Ποια είναι τα 3 στάδια αλλαγής κατά Lewin;
- Εξηγήστε τη διαφορά μεταξύ 'Παραγόντων Υγιεινής' και 'Κινήτρων' (Herzberg).
- Πώς συνδέεται η Θεωρία X/Y με το στυλ ηγεσίας;

Καλή Επιτυχία!